

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

THEORY AND PRACTICE OF DEVELOPMENT OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS IN THE CONDITIONS OF INFORMATION SOCIETY DEVELOPMENT

Бабенко В. О., здобувач вищої освіти 1 курсу, група МЕДп-201

Науковий керівник – **Хоменко І. О.**, д.е.н., професор

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ГЛОБАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ВИМІРИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ

Всім відомо ще зі шкільної програми, що на Землі постійно відбувається зміна клімату. Останній льодовиковий період, наприклад, завершився відносно недавно – близько 11700 років тому. Не дивно, що таке глобальне явище як відступ льодовика змінило спосіб життя людей. Клімат ставав теплішим, земля пухкішою, і ось чому, приблизно десять тисяч років тому сформувалися умови для землеробства. Такий прорив потягнув за собою позитивні цивілізаційні наслідки. Обробка землі вимагала тяжкої праці і великої кількості рук, що спричинило утворення осілого способу життя, тобто утворення поселень, селищ, а пізніше і міст. Соціалізація, наприклад, утворила умови для правовідносин. Поділ праці створював нові «професії», дав розвиток новим ремеслам.

Постійний ріст у цивілізаційному аспекті щоразу деструктивно впливає на навколишнє природне середовище. Особливо останні сто років індустріалізації та розвитку високих технологій хоч і спростили людям життя, але ускладнили стан нашої домівки – планети Земля. Достатньо тільки згадати річки наповнені сміттям у Південно-Східній Азії, вирубані гектари лісу в долині Амазонки та в Сибіру або ж хмари смогу в Китаї. Постійний розвиток потребує великих затрат ресурсів, а також продукує велику кількість відходів.

Відповідно до новітніх досліджень, максимальна кількість людей, яку може витримати біосфера, становить приблизно 10 мільярдів чоловік. Постійне зростання добробуту людей по всьому світу призводить до того, що цей рубіж вже дуже скоро може бути подоланий.

Навіть якщо все населення планети буде вегетаріанцями, шанси на виживання все одно будуть з кожним днем зменшуватися. Справа в тому, що запаси прісної води вже зараз вкрай виснажені. Згідно зі статистикою, від нестачі прісної води в даний час страждає чверть усього населення земної кулі – 2,21 мільярда людей не мають доступу до безпечної питної води. (ВООЗ / ЮНІСЕФ, 2019 рік). 2 мільярди людей живуть в країнах, що зазнають нестачу води (ООН, 2019 рік). Дефіцит води вже зачіпає чотирьох з кожних 10 осіб. (ВООЗ) [1]. До 2050 року вода ризикує стати одним з найцінніших ресурсів на планеті, перетворивши такі країни, як Росія, Бразилія, Канада і США в найбільших експортерів води.

Крім того, перенаселення планети загрожує порушенням природного балансу в кругообігу азоту, кисню і вуглекислого газу. Іншими словами, рано чи пізно людство зіткнеться з проблемою не тільки браку води, але і повітря.

Що ж може призупинити великий ком глобальних проблем? Хочеться підмітити, що в останні півтора року людство охопила пандемія під назвою «Covid-19». Майже всі

країни вводять карантини або локдауни, при яких існують обмеження, які в основному спричиняють спад споживання, тобто відбувається вже потроху глобальна економія ресурсів. Зараз насправді це є ключовим для подальшого життя людства в мирі та добробуті. Тотальна економія та вторинна переробка ще дадуть якийсь час на відстрочку кризи нестачі ресурсів та головне питання залишається відкритим: «Що робити далі?».

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт ООН. URL: <https://www.un.org/ru/sections/issues-depth/water/index.html>

2. Khomenko I.O., Yusukhno S.I., Rakhnii O.Y. Ecological degradation and its main reasons. Юність науки – 2019: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених. (м. Чернігів, 17-18 квітня 2019 р.). у 2-х ч. Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2019. Ч. 1. С. 63-64.

3. Хоменко І.О., Гапоненко Г. М. Проблеми утилізації сміття в Україні . Юність науки – 2017: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених. (м. Чернігів, 26-27 квітня 2017 р.): ЧНТУ. Чернігів: Черніг. нац. технол. ун-т, 2017. С.17-18.

Хоменко І.О., Бабаченко Л. В., Падій Я.В. Проблеми та напрями переробки твердих побутових відходів в Україні. Економіка та суспільство. 2017. № 12. С. 454-458.

Баришевський О., здобувач вищої освіти, гр. ЕП 191,
освітня програма «Економіка»

Науковий керівник – **Дерій Ж. В.**, д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПІДПРИЄМСТВО НА РИНКУ ПРАЦІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ

Ринок праці України характеризується значним напруженням внаслідок зниження попиту на робочу силу, падіння рівня реальної заробітної плати, зростання чисельності вивільнених працівників, збільшення прихованого безробіття та міграції населення, поширення процесів нелегального працевлаштування, розбалансування попиту і пропозиції робочої сили. Сучасний ринок праці характеризується неоднорідністю структури, що обумовлено регіональними відмінностями виробничих, демографічних, міграційних, соціальних та інших факторів, що зумовлюють необхідність поглибленого вивчення та потребу у додаткових теоретико-методологічних й практичних дослідженнях регіональних особливостей ринку праці України [1].

Для конкретного підприємства вихід на ринок праці є елементом процесу залучення робочої сили до господарської діяльності, а ринок праці встановлює взаємозв'язок та узгоджує економічні інтереси між власниками робочої сили та власниками робочих місць [2].

У той же час, завдяки підприємницькій діяльності створюються нові робочі місця, що позитивно впливає на ринок праці, на економіку країни в цілому, зростає якість життя населення конкретних територій та громад, крім того, завдяки цим процесам відбувається капіталізація людського потенціалу через можливості реалізації працівника у конкретній професії, через систему підвищення кваліфікації та ін. [3].

Встановлюючи взаємозв'язок та узгоджуючи економічні інтереси між власниками робочих місць та робочою силою ринок праці функціонує в умовах ризиків та викликів, а його ефективне функціонування залежить від різних груп стейкхолдерів, які:

- формують попит на робочу силу (роботодавці);
- формують пропозицію робочої сили (сектор домашніх господарств).